

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(7)
รายการตาราง	(9)
รายการภาพประกอบ	(13)
บทที่	
1. บทนำ	1
วัตถุประสงค์	5
2. การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
คำจำกัดความของความคลาดเคลื่อนในการใช้ยา	6
การแบ่งประเภทของความคลาดเคลื่อนในการใช้ยา	8
วิธีการในการตรวจวัดความคลาดเคลื่อนในการใช้ยา	10
การศึกษาเกี่ยวกับความคลาดเคลื่อนในการใช้ยา	12
3. ระเบียบวิธีวิจัย	27
การออกแบบงานวิจัย	27
ขอบเขตของงานวิจัย	27
กลุ่มตัวอย่าง	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
ประเด็นจริยธรรมและมาตรการปกป้องผู้ป่วย	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
4. ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย	38
ข้อมูลทั่วไปของหอผู้ป่วยในช่วงที่ศึกษา	38
การเปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนในการใช้ยา	43
การเปรียบเทียบระยะเวลาในขั้นตอนต่างๆ ของการปฏิบัติงานของเภสัชกรและ	82
เจ้าหน้าที่ประจำห้องจ่ายยา	
การเปรียบเทียบมูลค่าวัสดุที่ใช้ในการจัดเตรียมยาและมูลค่าที่เกิดจากระยะเวลา	84
ในการปฏิบัติงานของเภสัชกรและเจ้าหน้าที่ประจำห้องจ่ายยา	
ทัศนคติของเภสัชกร, เจ้าหน้าที่ประจำห้องจ่ายยา และพยาบาลประจำหอผู้ป่วย	85

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5. สรุปผลการวิจัย	94
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก	107
ประวัติผู้เขียน	128

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1. อัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกหญิง	38
2. เปรียบเทียบลักษณะของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกหญิงระหว่างระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ	39
3. จำนวนขนานยาในแต่ละกลุ่มยาในการศึกษาความคลาดเคลื่อนในการจ่ายยา (Dispensing errors) ระหว่างระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ	40
4. จำนวนขนานยาในแต่ละกลุ่มยาในการศึกษาความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา (Administration errors) ระหว่างระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ	42
5. เปรียบเทียบอัตราการเกิดความคลาดเคลื่อนในการจ่ายยา (Dispensing errors) ระหว่างระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ แยกตามประเภทของความคลาดเคลื่อน	44
6. ชนิดของความคลาดเคลื่อนในการจ่ายยา (Dispensing errors) เทียบกับจำนวนขนานยาในแต่ละรูปแบบยาและในแต่ละชนิดของความคลาดเคลื่อนในระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ	47
7. จำนวนขนานยาที่เกิดความคลาดเคลื่อนในการจ่ายยา (Dispensing errors) ในแต่ละวิธีการใช้ยาในระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ	48
8. สาเหตุของความคลาดเคลื่อนในการจ่ายยา (Dispensing errors) ในระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ	49
9. ความถี่ของความคลาดเคลื่อนในการจ่ายยา (Dispensing errors) ในแต่ละระบบของการกระจายยาแยกตามกลุ่มยา	51
10. ความถี่ของความคลาดเคลื่อนในการจ่ายยา (Dispensing errors) ชนิด Omitted medication ในแต่ละระบบของการกระจายยา แยกตามกลุ่มยา	53
11. ความถี่ของความคลาดเคลื่อนในการจ่ายยา (Dispensing errors) ชนิด Extra medication ในแต่ละระบบของการกระจายยา แยกตามกลุ่มยา	54
12. ความถี่ของความคลาดเคลื่อนในการจ่ายยา (Dispensing errors) ชนิด Incorrect dosage ในแต่ละระบบของการกระจายยา แยกตามกลุ่มยา	54
13. ความถี่ของความคลาดเคลื่อนในการจ่ายยา (Dispensing errors) ชนิด Incorrect administration time ในแต่ละระบบของการกระจายยา แยกตามกลุ่มยา	55

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14. ระดับความรุนแรงของ ความคลาดเคลื่อนในการจ่ายยา (Dispensing errors) ในแต่ละระบบการกระจายยา	56
15. เปรียบเทียบอัตราการเกิดความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา (Administration errors) ระหว่างระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ แยกตามประเภทของความคลาดเคลื่อน	58
16. จำนวนขนานยาที่เกิดความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา (Administration errors) ในแต่ละรูปแบบยาและในแต่ละชนิดของความคลาดเคลื่อน ในระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ	62
17. สาเหตุของความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา (Administration errors) ในระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ	64
18. ความถี่ของความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา (Administration errors) ในแต่ละระบบของการกระจายยา แยกตามกลุ่มยา (กรณีพยาบาลบริหารยาในเวลาที่คลาดเคลื่อนมากกว่า ± 60 นาที)	68
19. แสดงความถี่ของความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา (Administration errors) ในแต่ละระบบ ของการกระจายยา แยกตามกลุ่มยา (กรณีพยาบาลบริหารยาในเวลาที่คลาดเคลื่อนมากกว่า ± 120 นาที)	69
20. ความถี่ของความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา (Administration errors) ชนิด Omission error ในแต่ละระบบของการกระจายยา แยกตามกลุ่มยา	72
21. ความถี่ของความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา (Administration errors) ชนิด Unauthorized drug error ในแต่ละระบบของการกระจายยา แยกตามกลุ่มยา	73
22. ความถี่ของความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา (Administration errors) ชนิด Improper-dose error ในแต่ละระบบของการกระจายยา แยกตามกลุ่มยา	74
23. ความถี่ของความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา (Administration errors) ชนิด Wrong time error ในแต่ละระบบของการกระจายยา แยกตามกลุ่มยา (กรณีพยาบาลบริหารยาในเวลาที่ คลาดเคลื่อนมากกว่า ± 60 นาที)	74

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
24. ความถี่ของความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา (Administration errors) ชนิด Wrong time error ในแต่ละระบบของการกระจายยา แยกตามกลุ่มยา (กรณีพยาบาลบริหารยาในเวลาที่คลาดเคลื่อนมากกว่า ± 120 นาที)	76
25. ระดับความรุนแรงของ ความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา (Administration errors) ในระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ (กรณีพยาบาลบริหารยาในเวลาที่คลาดเคลื่อนมากกว่า ± 60 นาที)	78
26. ระดับความรุนแรงของ ความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา (Administration errors) ในระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ (กรณีพยาบาลบริหารยาในเวลาที่คลาดเคลื่อนมากกว่า ± 120 นาที)	79
27. ชนิดของความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา (Administration errors) ในแต่ละช่วงเวลาทำงานของพยาบาล ในแต่ละระบบของการกระจายยา ในแต่ละชนิดของความคลาดเคลื่อน	80
28. ชนิดของความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา (Administration errors) เทียบกับจำนวนขนานยา ในแต่ละช่วงเวลาทำงานของพยาบาล ในแต่ละระบบของการกระจายยาในแต่ละชนิดของความคลาดเคลื่อน	81
29. ระยะเวลาเฉลี่ยต่อขนานยาในขั้นตอนต่างๆ ของการปฏิบัติงานของเภสัชกร ในระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ	82
30. ระยะเวลาเฉลี่ยต่อขนานยาในขั้นตอนต่างๆ ของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำห้องจ่ายยาในระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ	84
31. แสดงมูลค่าวัสดุที่ใช้ต่อ 2,000 ขนานยา ในการจัดเตรียมยาและมูลค่าที่เกิดจากระยะเวลาในการปฏิบัติงานของเภสัชกรและเจ้าหน้าที่ประจำห้องจ่ายยา ในระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ	85
32. ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรที่เกี่ยวข้องที่ตอบแบบสอบถาม	86
33. คำถามข้อที่ 1 “ท่านคิดว่าระบบการกระจายยาทั้ง 2 แบบ มีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันอย่างไร”	87

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
34. คำถามข้อที่ 2 “ ท่านคิดว่าระบบการกระจายยาทั้ง 2 แบบ ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านและเจ้าหน้าที่ประจำห้องจ่ายยา แตกต่างกันอย่างไร”	88
35. คำถามข้อที่ 3 “ท่านคิดว่าระบบการกระจายยาทั้ง 2 แบบ ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำหอผู้ป่วยแตกต่างกันอย่างไร”	88
36. ทักษะคิดของเจ้าหน้าที่ประจำห้องจ่ายยา(N=5) ต่อระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ	90
37. ทักษะคิดของพยาบาลประจำหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกหญิง (N=13) ต่อระบบการกระจายยาทั้งสองแบบ	92

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1. แผนภาพระบบการจ่ายยาแบบ Unit dose ในโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี	26
2. แสดงการเก็บข้อมูลในขั้นตอนต่างๆ ของระบบการกระจายยา	36